

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3377/2018. (XII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Törvényszék 1.Pf.20.180/2015/7. számú ítélete, valamint a Kúria Pfv.III.21.066/2016/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó magánszemély jogi képviselője (dr. Váczi Péter ügyvéd, Váczi Ügyvédi Iroda, 9022 Győr, Bisinger sétány 2.) útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Tatabányai Törvényszék 1.Pf.20.180/2015/7. számú ítélete, hiánypótlásában a Kúria Pfv.III.21.066/2016/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 2. A kifogásolt ítéletekkel elbírált ügynek az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] Az indítványozó 2003-ban polgári peres eljárást kezdeményezett a Tatabányai Városi Bíróságon a tatabányai Szent Borbála Kórház (a továbbiakban: alperes) ellen nem vagyoni kártérítés megtérítése iránt, minthogy szemműtétét követően az operációt végző orvos gyógyulttá nyilvánította, ennek ellenére mindkét szeme tönkrement. Az elsőfokú bíróság 750 000 Ft nem vagyoni kártérítést és kamatait ítélte meg az indítványozó javára, akinek fellebbezése nyomán eljár Komárom-Esztergom Megyei Bíróság végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A Tatabányai Járásbíróság megismételt eljárásában 5 000 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítést ítél meg az indítványozó részére, keresetét ezt meghaladóan – az alperes késedelmi kamatok megfizetésére kötelezése tekintetében is – elutasította.
- [4] A bíróság az alperes késedelmi kamatok megfizetésére kötelezésének mellőzését azzal indokolta, hogy a felperes részére fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét, figyelembe véve a 2001. július 16. napjától esedékes kamatokat is, az ítélelhozatalkor irányadó ár- és értékviszonyok alapján egy összegben állapította meg.
- [5] Az alperes és az indítványozó fellebbezése nyomán eljár Tatabányai Törvényszék ítéletével az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a nem vagyoni kártérítés összegét 7 000 000 Ft-ra emelte fel, az indítványozó kamatkövetelésének azonban nem adott helyt. Döntését a késedelmi kamatokat illetően – hasonlóképpen az elsőfokú bírósághoz – azzal indokolta, hogy mivel a törvényszék az ítélelhozatalkori ár- és értékviszonyok alapulvételével határozta meg a nem vagyoni kártérítés összegét, késedelmi kamatot a tőkeösszeg után külön nem állapított meg. Rámutatott arra, hogyha a jogerős ítéletben meghatározott teljesítési határidőt az alperes elmulasztja, úgy a felperes a teljesítési határidő lejártától igényelhet késedelmi kamatot, ez azonban már végrehajtási kérdés.
- [6] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria ítéletével a jogerős végzést hatályában fenntartotta. A kúriai döntés a kamat kérdésével nem foglalkozott, mivel az alperes által kezdeményezett felülvizsgálatnak az nem volt tárgya.
- [7] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [8] Ebben a Tatabányai Törvényszék 1.Pf.20.180/2015/7. számú ítélete kapcsán kérte, hogy az „Alkotmánybíróság vizsgálja felül”, hogy az ítélet „Alaptörvényben biztosított jogokkal ütközik-e”. Indítványában egyetlen alaptörvényi hivatkozást sem jelölt meg. Az indítvány a tisztességes eljáráshoz való jogot a „félegyenlőség elvével” azonosította, hivatkozva a „Jogok Európai Egyezményében és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára”, és „az Alkotmányban deklarált bíróság előtti egyenlőség elvé[re]”.

- [9] Ezenkívül panasza indokolást sem tartalmaz, csupán a tényállás, az egészségügyi panaszai és a pertörténet felsorolásszerű bemutatására szorítkozik. Emellett említést tett arról, hogy az ügyben kúriai döntés született.
- [10] Az erre irányuló felhívásra panaszát hiánypótlásban egészítette ki, amely kérelmében elsősorban a Kúria Pfv.III.21.066/2016/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, és jogi képviselőt is igénybe vett. Kérte továbbá a jogerős döntés megsemmisítését.
- [11] Indítványában az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdése sérelmét állította, azzal az érveléssel, hogy a Tatabányai Törvényszék kamatkövetelését elutasította, és ezáltal nem részesülhetett a nem vagyoni sérelmeit megfelelő mértékben ellensúlyozó kártalanításban. Hivatkozott a 3009/2012. (VI. 12.) AB határozatra, miszerint a tulajdonhoz való jog alapjog. Hivatkozott továbbá arra a korábbi döntésre, amely szerint „az arányosság megkövetelheti a kártalanítást is” (ABH 1993, 373, 379–382.). Hiánypótlásában állította, hogy az eljáró bíróságok jogértelmezésükkel megsértették az Alaptörvény 28. cikkét.
- [12] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek.
- [13] A testület megállapította, hogy az indítványozó felperesként az ügy érintettje, a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [14] Az indítványozó eredeti indítványában megemlítette, hogy az ügyében kúriai döntés született, annak alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló kérelmét a hiánypótlásra megadott határidőben előterjesztette. Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy az indítvány határidőben benyújtottnak tekintendő.
- [15] Az indítványozó hiánypótlásában megjelölte a véleménye szerint releváns alapjogot [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése; tulajdonhoz való jog], és sérelméhez indokolást is fűzött.
- [16] 5. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § a) pontja], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Alaptörvénynek az indítványozó által hivatkozott 28. cikke nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható, így az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet nem vizsgálhatta.
- [17] 6. Az Alaptörvénynek az indítványozó által sérteni vélt XIII. cikk (1) bekezdése Alaptörvényben biztosított jogot (alapjogot) tartalmaz, melyre tekintettel az Alkotmánybíróság vizsgálta az indítvány befogadásának további tartalmi előfeltételeit.
- [18] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra.
- [19] 6.1. Az indítványozó az indítvány(ok)ból megállapíthatóan az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése sérelmének állítását lényegében arra alapította, hogy a másodfokon eljáró bíróság kamatkövetelését elutasította, és „ezáltal nem részesülhetett a nem vagyoni sérelmeit megfelelő mértékben ellensúlyozó kártalanításban”. Ezzel az érveléssel azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróság egy szakjogi kérdésben másként döntött, mint ahogy azt az indítványozó indokoltan tartotta volna, azaz panasza lényegében a kifogásolt ítélet, és az azt megelőző bírósági eljárás teljes felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölése képezi feladatát, törvényességi szakjogi kérdésben hozott döntés ismételt felülbírálata azonban – mivel az ilyen döntés alkotmányossági problémát nem vet fel – már kívül esik alkotmányvédelmi funkcióján.
- [20] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó tulajdonjoggal kapcsolatosan állított sérelme nem vetette fel a bírói döntés alaptörvény-ellenességének gyanúját, illetve nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [21] 6.2. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete az indítványozó által sérelmezett kése-delmi kamat elbírálására – erre irányuló felülvizsgálati kérelem (ellenkérelem) hiányban – ki sem terjed, így maga a Kúria döntése már ez okból sem veti fel az alaptörvény-ellenesség lehetőségét.

[22] 7. Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 2. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 27. § a) pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2018. november 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1124/2017.

